

Nyhed

Mink-sag: Presseberedskaber kunne tilbageholdes på grund af granskningskommission

7. juni 2021

Statsministeriet kunne afvise at give en journalist aktindsigt i presseberedskaber, som måtte forventes at indgå i en kommende granskningskommission om sagen om aflivning af mink. Det er konklusionen i en ny ombudsmandsudtalelse.

Efter forarbejderne til offentlighedsloven kan en myndighed efter omstændighederne undtage dokumenter fra aktindsigt, hvis det må forventes, at de kommer til at indgå i en kommende undersøgelseskommission. I den konkrete sag konkluderer ombudsmanden, at det samme gælder for en såkaldt granskningskommission, som udgør et nyt alternativ til bl.a. undersøgelseskommissioner, og som i sin arbejdsform har væsentlige ligheder med undersøgelseskommissioner.

Formel nedsættelse af kommissionen ikke afgørende

I sagen havde en journalist ønsket aktindsigt i bl.a. statsministerens presseberedskaber til brug for pressemødet i november 2020, hvor det blev offentliggjort, at alle mink i Danmark skulle aflives. Statsministeriet afslog imidlertid aktindsigt, fordi ministeriet forventede, at dokumenterne ville komme til at indgå i en kommende granskningskommissions undersøgelse om sagen om aflivning af mink. Det var i orden, konkluderer ombudsmanden i sin udtalelse.

Statsministeriet traf afgørelse, før granskningskommissionen formelt var nedsat, men det var, ifølge ombudsmanden, ikke afgørende.

”Offentlighedsloven bygger på, at myndighederne kan undtage dokumenter, allerede når det må anses for *nært forestående*, at en kommission vil blive nedsat. Det var tilfældet her,” siger ombudsmanden og henviser til, at der på

tidspunktet for Statsministeriets afgørelse bl.a. var udarbejdet et udkast til kommissorium for en kommende kommission.

Det følger også af forarbejderne til offentlighedsloven, at der skal lægges vægt på, om der er tale om et centralt dokument for en kommende kommissions arbejde. Det vurderer ombudsmanden var tilfældet i den foreliggende sag.

Klage over ”forhaling”

Journalisten mente også, at Statsministeriet havde ”forhalet” behandlingen af hans sag. Han bad om aktindsigt i midten af november 2020 og fik først svar efter lidt over 2 måneder.

Ombudsmanden finder ikke grundlag for at konkludere, at ministeriet har spekuleret i at vente med at træffe afgørelse. Han fremhæver imidlertid samtidig, at offentlighedslovens princip om hurtig sagsbehandling kan have helt særlig betydning i sager som denne, og at der derfor er behov for at behandle anmodninger om aktindsigt meget hurtigt.

Læs ombudsmandens [udtalelse](#).

For yderligere oplysninger:

Folketingets Ombudsmand Niels Fenger, tlf. 42 47 50 91

FAKTA

Offentlighedslovens § 33, nr. 5, har følgende ordlyd:

”§ 33. Retten til aktindsigt kan begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til:

(...)

5) Private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.”

Ifølge lovforslaget bag offentlighedsloven og ombudsmandspraksis kan bestemmelsen efter omstændighederne anvendes til at undtage dokumenter mv., som må forventes at komme til at indgå i en kommende undersøgelseskommissions arbejde.

Det vil bero på en samlet, **konkret vurdering**, om retten til aktindsigt kan begrænses.

I vurderingen skal indgå, hvor **nært forestående** nedsættelsen af en kommission er. Der skal også lægges vægt på de pågældende dokumenters og oplysningers karakter, herunder om der i forhold til en kommende kommissions arbejde vil være tale om **centrale dokumenter og oplysninger**. Når disse to betingelser er opfyldt, kan der efter ombudsmandspraksis ikke indlægges et yderligere krav om, at myndighederne nærmere forklarer, hvorfor en udlevering af materialet vurderes at være skadelig for kommissionens gennemførelse af sin undersøgelse.